

І суцільно пусайтесь, Н свого не цурайтесь... Т. ШИВЧЕНКО

СВОБОДА UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація "Свобода", 61-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07308. Телефони: (201) 434-0337 (201) 484-0807 в Нью-Йорку (212) 227-4128. УНСовою: (201) 451-4200 в Нью-Йорку (212) 227-3250 (212) 227-3261

МКК LXXXII. Ч. 115. ДЖЕРСІ СІТІ І НЬО ЙОРК ВІСНОК, 17-го ЧЕРВНЯ 1975 ЦВЯТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK TUESDAY, JUNE 17, 1975 No. 115. VOL. LXXXII.

МИТРОПОЛИТ МСТИСЛАВ ПОСВЯТИВ НОВУ ЦЕРКВУ У МЕЙПЛВУДІ

Нова українська церква в Мейплвуді

Мейплвуд, Н. Дж. — Перша українська православна парафія в ЗСА відзначила акраю у 57-річчя свого існування радісною подією — урочисте посвячення своєї новообудованої церкви. Урочистості почалися ранком в неділю 15 червня з прибуттям до церкви Митрополита Української Православної Церкви в ЗСА Владислава Мстислава, якого зустрічали численні зібрані члени парафії і гості під проводом параха о. Івана Наконечного. Митрополит Владислав Мстислав в содружжю оо. Ф. Шпаचना, Ф. Ісачюка та І. Наконечного і протодіаконів В. Поліщука довершив посвячення церковного будівлі, що відбудується Археологією св. Літургією. На Богослужінні були присутні представники багатьох громадських організацій, а також делегати осередків СУМА та ОДУМ з Ньюарку. Трагічною зі своїми організаційними прапорами. По закінченні церковних відправ заходами парафії був влаштований бенкет, на який прибуло близько 400 осіб — парафіан, гостей і представників церковних та громадських організацій. Бенефіт відкрила голова Організаційного комітету пані Марія Гой, а хор відспівав молитву. Далше ведення бенкету перебрав проф. Євген Федоренко, який по закінченні обіду представив гостям почесного стола, серед яких був Митрополит Владислав Мстислав та почесні гості Мейплвуду Роберт Гресідр. Голова Церковного Комітету Віктор Корейко, вітаючи зібраних гостей, розповів коротко про досить складну

АРБА приділила фонди на відзначення 200-річчя Американської Незалежності

Вашингтон. — Адміністрація 200-річчя Американської Незалежності (АРБА) в своєму інформаційному листку з 6-го червня, повідомляла, що того дня 27 неприбуткових організацій одержали 280,575 доларів у т.зв. "мечінг грентс", тобто дорівняльмих фондів на покриття витрат на програми чи проекти для відзначення 200-річчя Американської Незалежності, які мають краще чи міжнародне значення, або можуть стати прикладами для інших місцевих проектів в різних частинах країни. АРБА також повідомила, що 22-го травня 29 інших неприбуткових організацій одержали 623,978 доларів у дорівняльмих фондах на їхні проекти. Таким чином, АРБА через свої стейтві та територіальні Комісії вже видала 904,553 доларів на дорівняльмих фонди для 56 неприбуткових організацій, а може видати ще додаткових 95,400 доларів. Як відомо, всі неприбуткові організації, які хотіли одержати дорівняльмих фондів 562 апликції, а згаданих до 15-го квітня 1975-го року. АРБА інформує, що налічили 562 апликції, а згаданих 56 були оцінені такими, які заслуговують на ці дорівняльмих фонди. Тепер буде

Президент Форд хвалить добровільну армію ЗСА

Форт-Веннінг, Джорджія. — Точно 200 років після формального створення американської армії президент Форд у суботу, 14 червня, хвалить термістичну добровільну армію, заявляючи, що вона тепер краще і сильніша ніж колибудь раніше. Він сказав, що не сповнився побоювання "тих осіб, які твердили, що із закінченням примусової військової служби армія стане неефективною, бо будуть зголошуватися тільки добровільці "літньої якості". Натомість — сказав Президент — показалося, що до армії зголошуватися краще освічені і більш кваліфіковані молоді чоловіки і жінки. Він заявив, що для ЗСА така сильна армія тепер краще потрібна, щоб адекватно військовому балансу у світі, забезпечити мир і не дозволити, щоб Америка стала другорядною мілітарною потугою. Президент підкреслив, що американська армія завжди була добровільною, крім в часі таких криз, як Громадянська війна, Перша і Друга світові війни, Корейська та В'єтнамська війни. Як відомо,

В УКРАЇНІ ВІДНАЧЕНО 36 МАТЕРЕЙ

Київ. — "Радіосьма України" з 3 червня інформує, що Верховна Рада СРСР указом з 20 травня присвоїла звання "Мати-героїня" з врученням відповідного ордену і грамоти матерям, які народили і виховали десять і більше дітей. Згідно з цим повідомленням, "почесного звання удостоєні 36 багатодітних матерів, що проживають в Українській ССР".

Марта Шаран у змаганнях за звання "Міс Америка 1975"

Сиракузи (М.Л.). — Марта Шаран, 18-літня студентка музики на Сиракузькому університеті, була обрана 3 травня д.р. на королю (Міс) Сиракуз і околиць на 1975 рік і вже 12-го липня д.р. буде змагатися в Олімп Н.П. за титул Міс Нью-Йоркського стейту. Останні змагання за звання Міс Америка 1975 відбулися осінню в.р. в Атлантик Сіті, Н.Дж. В 1974-му році Марта Шаран була обрана на Джуніор Міс Омаха повіту і опісля здобула друге місце в змаганнях за Джуніор Міс Нью-Йоркського стейту, про що своєчасно "Свобода" інформувала. Марта Шаран є відмінною студенткою, належить до Пласту і час-від-часу проводить пластовим хором. Виступала також на різних українських імпрезах і концертах як піаністка. Вона, як і родина є членами 39-го Відділу УНС у Сиракузах.

Марта Шаран

Талан, інтелекція і проба є головними вимогами в змаганнях за звання Міс Америки. Всім цим критеріями визначається Марта Шаран.

ПРЕДСТАВНИКИ УВУ ВІДБУЛИ НАРАДУ З БАВАРСЬКИМ МІНІСТРОМ ОСВІТИ

Мюнхен (УВУ). — Баварський міністер освіти проф. д-р Ганс Маєр запропонував представникам Українського Вільного Університету на 28 травня 1975 р. на конференцію в справах dostosowania УВУ до вимог баварського вишкільного закону. До розмов запрошено Управу Товариства Прихильників УВУ, як установи, що несе правну відповідальність за УВУ. До речі, члени Управи цього Товариства займають також відповідальні пости в Сенаті (проф. д-р В. Янів — голова Товариства і ректор, проф. д-р Г. Васильович — заст. голови Т-ва і про-декан Філософського Факультету, мгр В. Дювач — секретар Т-ва і секретар УВУ). Як правні дорадники прийшли на розмову проф. д-р З. Соколюк (про-ректор) і проф. д-р Г. О. Гора (декан факультету правничих та суспільно-економічних наук). З боку Міністерства, крім міністра, було трьох високих урядовців: міністерський директор д-р А. Ройтер та два міністерських радників: Г. Кіселінг (керівник відділу для справ вишкільних та наукових установ) і д-р К. Вайнігер (безпосередній референт для УВУ). Все цей факт акажує на серйозність розмови. Основним предметом розмови було офіційне повідомлення про дозвіл на ведення агенді УВУ в дотеперішніх розмірах і дотеперішніх умовах, хоч не без рішення в справі кововація. В проміжку можуть бути зроблені необхідні заходи, щоб УВУ, як заслуженого установу, яка здобула собі завдяки 30-літній діяльності на баварському терені право громадянства у Німеччині, утримати, тобто щоб сповни-

Нісцьменник-дисидент В. Войнович окубулікував відкритий лист до шефа КГБ

Москва. — Тут інформують про поширений самвидавним порядком відкритий лист письменника-дисидента Владислава Войновича до шефа совєтської політичної поліції КГБ Юрія В. Андропова, датований 30 травня цього року. В. Войнович розказує у своєму довшому листі про те, що його 4-го травня викликали до КГБ, де з ним мали розмову два співробітники Андропова в Петров і Захаров. Співробітники КГБ намагалися спершу письменника підкупити, в відтак залякати, погрожити йому "нещасливим випадком", заявляючи, що тепер КГБ вже не таке, як було колись, що воно "змінлюється", що "ми вже не такі". Друга розмова письменника з співробітниками КГБ відбулася 11 травня, але вона також не принесла поліції бажаних успіхів. Ного намовляли змінити погляди і одночасно кагебісти розказали йому для "люстрації" про загинів художників і к. Пошкова, який мовляв, випадково загинув. У своєму листі В. Войнович пише, що йому хотілося б дожити старости, "як охороняє його безпеку. Коли ж якогось чоловіка викличуть до КГБ і скажуть, що вони вже не такі, то хай він їм не вірить". В. Н. Войнович друкував свої твори в журналі "Новий мір", а за кордоном його повісті були перепубліковані в журналі "Грані" та видані у в-ві "ІМКА-Прес" в Парижі. Зокрема відомий його "роман-анекдота" у п'яти частинках, виданий під заголом "Життя і невідчайні пригоди воляка Івана Чонкіна".

ВІДБУДУТЬСЯ ЗБОРНІ ВИДАННЯ "ЧЕРВОНА КАЛІНА"

Нью-Йорк. — В середу 18 червня д.р. о год. 5:30 по полудні, тут відбуватимуться Загальні Збори членів українського кооперативного В-ва "Червона Калина". На порядку наряд згадування за 1974 рік і справа підготовки 25-річчя відновлення на терені Америки, відомого і заслуженого своїми публікаціями, Видавництва

СКВУ І СФУЖО УСТІННИЛИ УЧАСТЬ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕЛЕГАЦІЇ В ЖІНОЧІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ ООН У МЕХІКО

Торонто (СКВУ). — У висліді наради представників Президії Секретаріату СКВУ, Управи СФУЖО і Комісії Прав Людини СКВУ в дні 2-го червня 1975 р. устійлено домовленість відносно участі української делегації в Конференції ООН у Мехіко з нагоди Міжнародного Року Жінки: 1) Всі учасниці й учасники конференції повинні ввійти в склад однієї української делегації. 2) Провід делегації устійлено в такому складі: Андрій Семотюк (представник СКВУ), Олена Процьок (СФУЖО), Марія Бек (СФУЖО). 3) Українська делегація робитиме заходи, щоб конференція ООН розглянула меморіал у справі переслідування українських жінок-політ'язниць, який буде переданий конференції від імені СКВУ, СФУЖО і Комісії Прав Людини СКВУ. Для найкращого зовнішнього ефекту українська делегація повинна зручити лиш цей один меморіал. 4) Українська делегація візьме участь в праці паралельної конференції "Трибуна", про акцію координуватиме п-і Олена Процьок. 5) В часі конференції будуть намагання влаштувати маніфестацію, яку плянує і за яку відповідала п-і М. Бек. 6) В часі конференції діятиме інформаційне бюро делегації під проводом А. Семотюка. 7) Всі українські учасники конференції повинні збирати підписи серед приятельних делегатів на петиції в обороні українських жінок-політ'язниць в СРСР. Президія СКВУ вислала листа до всіх відомих їй українських учасників у учасницю конференції, інформуючи їх про згадані рішення та просячи їх ужити в контакт з адв. Андрієм Семотюком та п-і Оленою Процьок негайно після свого прибуття до Мехіко. (Пан Семотюк замішав в готелі Сан Франсіско, при вул. Любе Мойс ч. 11 від 14 червня д.р.) До листа долучено теж проект згаданого меморандуму та петиції в обороні українських жінок-політ'язниць в СРСР. Меморандум вквітлює надання людяних прав совєтським режимом і зокрема його переслідування та уязвлення українських жінок, та звертається до всіх делегатів на Конференцію Міжнародного Року Жінки нести і підтримати резолюцію, яка вимагала б від уряду СРСР звільнення українських та інших жінок-політ'язниць. За останнім відомостями більше як 15 українок та українців, члени складових організацій СКВУ, вибираються на конференцію у Мехіко. Майже ніхто з них не зможе взяти участь у головній конференції, яка є зарезерована для офіційних делегатів держав-членів ООН та обсерваторів з-поміж т.зв. "недержавних агенцій", які мають консультативний статус при ООН (на жаль, жодна зарезервована українська установа із вільного світу такого статусу не має). У головній конференції візьмуть участь теж запрошені обсерватори (за словами окремої резолюції Загальної Асамблеї ООН), "вільновільних рухів визначених країнами Організації Африканської Едності" та Арабського блоку. Представники українських установ світу матимуть доступ до паралельної конференції, т.зв. "Трибуна", в якій офіційного статусу при ООН не потрібно.

Українка на Конгресі Світового Руху Матерів у Мантоні

У днях 11 до 16 травня ц.р. відбувся у Мантоні на французькій Рів'єрі Міжнародний Конгрес Світового Руху Матерів (М. М. М.) і Світова Федерація Українських Жіночих Організацій (СФУЖО) вислала туди, як свою представницю, п-і Марію Матрович, голову Союзу Українок Франції. Тею Конгресу була вихована проблематика, яку опрацьовували видатні фахівці. Вислухавши ці доповіді, Марія Матрович працювала в двох комісіях Конгресу. Одна з тих комісій п. н. "Зміни й експерименти" дала їй нагоду заговорити про дітя в'язнів, в яких засуджені батьки й мати. При тому розказала про наших жінок - в'язнів, що є матерями. У другій комісії, створеній з її ініціативи, обговорено виховні труднощі дітей емігрантів. У дискусіях і розмовах із учасницями вдалося п-і Марії Матрович здобути прихильність і співробітництво у справі амністії уязвлених у Совєтському Союзі українок.

Українські жіночі організації Нью-Йорку і околиць відзначають Міжнародний День Жінки

Нью-Йорк. — В загальних рамках відзначування 200-річчя Американської Незалежності і 100-річчя українського поселення в ЗСА 21 вересня цього року в Нью-Йорку, з ініціативи українських жіночих організацій Метрополітального Нью-Йорку, буде відзначено тут також Міжнародний День Жінки з окремим вшануванням переслідуваної української жінки в Совєтському Союзі. З рамені жіночих організацій на всенародній маніфестації в Нью-Йорку 21 вересня виступлять зі словом від імені СФУЖО відома громадська діячка з Детройту Маруся Бек та голова Комісії прав людини СФУЖО мгр Уляна Целевич з Чикаго. Ця форма і дата відзначування Міжнародного Дня Жінки є належним вшануванням переслідуваних українських жінок в СРСР узягдіна з керівництвом

ДРУГІЙ ЛІТНІЙ СЕМІНАР УВАН

Гантер, Н.П. — Від 11-15 серпня д.р. тут у пенсіоні "Карпатія" відбуватиметься Другий Літній Семінар Української Вільної Академії Наук. В програмі Семінара доповіді вилголяють: проф. Богдан Башоркін (Отаський університет), "Перва між націоналізмом і комунізмом — політичний і соціологічний огляд"; проф. Аса Гумецька (Мічигенський університет), "Течі в сучасній українській культурі — література, кіно, мистецтво". Зголошення приймає д-р О. Третяк, 741 Н. 25-та вулиця, Філадельфія, Пен. 19130.

Померла Оксана Косач-Шимановська, молодша сестра Лесі Українки

Прага. — Тут померла 7 червня на 93 році життя Оксана Петрівна Косач-Шимановська, молодша сестра поетеси Лесі Українки — інформувала сестра покійної, пані Івандора Косач-Борисова. Народжена 10 червня 1882 року у Колодезному на Воллі, Оксана Петрівна була четвертою дитиною Петра Антоновича Косача та його дружини Ольги Петрівни, письменниці відомої під іменем Олена Пчілна. Оксана Петрівна закінчила гімназію в Києві, училася на вищих жіночих курсах у Петербурзі, а пізніше у Політехнічному Інституті і одночасно в Консерваторії у Львові, Бельгії. Була одружена з двоюрідним братом Антоном Шимановським, який до революції був активним членом Соціал-революційної партії. Обос вихідна за кордон ще до революції 1917 року. Під час Першої світової війни Оксана Петрівна працювала у Міжнародному Червоному Хресті у Верні, Швейцарія. Пізніше вона переїхала до Праги, де і жила до остаточного дня свого життя. Заробляла перекладами і педагогічною працею. Зокрема викладала французьку мову в Українській Господарській Академії у Подєбрадах. Останні роки, як на свій вік, була дуже бадьорою, поки вкінці 1972 року не зламала ногу, що підірвало її здоров'я і вона була прикута до свого помешкання. До дня смерті на 93 році життя зберегла ясний розум. Останній, власноручно писаний лист її до сестри Івандори Косач-Борисової, датований 5 травня цього року. Мала одну дочку Оксану, яка тепер живе у Швейцарії.

В роковини смерті Симона Петлюри

В день смерті Національного Героя Симона Петлюри, у неділю 25-го травня ц. р., у вечірніх годинах в українській православної церкви Святого Вознесіння в Мейлсвуді, настоятель церкви о. Іван Наконечний та священник церкви св. Покрови з Кліфтонгу, о. М. Вареник відправили панахиду по голові Директорів і Головному Отаману Війську Української Народної Республіки св. п. Симона Петлюри в 49-ту річницю його трагічної смерті.

На панахиді були присутні представники різних організацій міста Ньюарку — Ірвінгтону — Мейлсвуду та околищ, як рівнож на неї прибув один з видатних осіб українських визвольних змагань, колишній співпрацівник в уряді Симона Петлюри 96-літній проф. В. Мартоша, Української Народної Республіки проф. Борис Михайлович Мартоша.

Після панахиди, о. Іван Наконечний звернувся до проф. В. Мартоша, та пригадавши його заслуги й подякувавши йому за його патріотичну працю для добра України, побажав йому найкращого здоров'я.

Церковний хор під диригентурою П. Шварка проспівав проф. Борис Мартоша, якого минулого вітало сповнилося 96 років життя.

Після всіх учасників зашли до церковної залі, в якій відбулася Академія присвячена смерті Симона Петлюри. На сцені висів великий портрет, великого полковника Симона Петлюри обрамований сиріо-жовтою стрічкою.

Програму академії відкрив голова Т-ва прихильників УНР на терені Ньюарку — Ірвінгтон К. Степовий. Прийшли також представники церкви, о. І. Наконечного, о. М. Вареника, протспр-міністра проф. Борис Мартоша, воєні і старші українських армій, молодь, представників організацій та прийняли він у своєму, слоні етикеті, що всі, починаючи від трагічної смерті Симона Петлюри, пізніше Євгена Коновальця, Сте-

пана Бандери — Героїв Варю і Крут своє життя віддали за ті самі ідеали — за виборення своєї, Вільної, Незалежної і Самостійної Української Держави та допросив шанувати їхню пам'ять хвилюючі мовчання. Потім він загадав відважних і нескорених Валентина Мороза, Л. Пшоца, С. Каравацького, Ю. Шухевича, І. Гелю, який: С. Шабатуру, К. Заричку, Ніну Строгану, Надію Світличку та інших, які в тяжких умовах совєтської диктатури борються і не здаються.

Відкриття це зроблено на тлі хорого ансамблю „Горлиці“, який офіційно відіслав: „Молитву за Україну“, яку глядачі вислухали стоячи.

Святоче слово виголосив проф. Ратерського університету, Е. Федоренко. Його доповідь була двосторонньо опрацьована, та викликала в глядачів зацікавлення.

Відтак група студентів коледжу: Галина Сливко, Валентина Приходько і Ольга Степова відтворили монтаж під заголовком: „Немирність ідеї“, який підготували п-і Л. Приходько, і в якому вона рівнож брала участь. Вірші „Симон Петлюра“ прочитав автор Г. Прокурєва, в вірші „В 49-ту річницю“ продекламувала студентка О. Федоренко, авторства поета М. Матули. З черги виступили троє бандуристів в складі: Володимир Васюкова, Петра Шварка та Михайла Гнатюшина, які проєцивали три пісні.

На закінчення, жіночий ансамбль „Горлиця“, що є при Т-ві прихильників УНР Ньюарку-Ірвінгтону Н. Дж. під керівництвом дир. Василя О. Пташницького та піаністки В. Приходько відіслав чотири пісні.

Український національний гімном закінчив програму Академії.

Академію влаштовано з ініціативи Т-ва прихильників УНР і підготовлено за співучастю церкви Святого Вознесіння.

К. Степовий

78-ий Відділ США у Вашингтоні, взяв участь в відзначуванні Америки

В дні 2 до 4-го травня ц. р. відбувся в Арлінгтоні, Вірджинія, Народний Фестиваль і Вазар Північної Вірджинії в якому зустріли 78-ий Відділ Союзу Українок Америки вже втретє взяв участь. Цей в дійсності Міжнародний Фестиваль, спонзорований Департаментом для Страв Держави Північної Вірджинії та різними публічними і приватними організаціями, має на меті плекання народних культурних надбав і традицій. Зокрема через заохоту до участі в народному фестивалі, драми, музиці і танках. В цій році фестивалю присвоєно офіційно частістю відзначення 200-річчя Американської Незалежності в Північній Вірджинії.

Приблизно 30,000 відвідувачів перейшло через рушничкову залю величезного футбольного грингу в Томас Джефферсон Компоні Сентер. Тут примістилося коло 70 мистецьких та харчових кіосків тридцяти різних національностей. Величезний базар під закритим небом аж минався від барних експонатів; тисячі відвідувачів пліли безперервним струменем попри столики. Можна було побачити вилучення свічок, торта, ірландського твуду, тортів, струганих яблуків, голівок для ляльок, прикрас з відвареного скла, солом'яні іграшки, органі, тощо.

В центрі базару була маленька сцена на поодино розвагові виступи: довкола неї крила і столики дали приміщення на відпочинку і тек там ще хотіли поспробувати дещо цікавого чи еротичного із харчових кіосків.

Завдяки співпраці членок Відділу з організаціями фестивалю, а особливо голови М. Терлецької та М. Слоневської Л. Вілоус, український мистецький кіоск мав дуже догідне положення близько входу на залю. Перед столиками ввесь час збиралася цікава, оглядаючи виступи, кераміку, різьбу, слідуючи пильно за виступами і писанням писанок дівчаток Л. Демчичин, Т. Терлецької та М. Ярославича зодягнених у народні стріки.

Здається, що українська писанка викликає найбільше подиву пригатаючи своєю майже народною технікою і символікою орнаменту. Так, телевізійна станція число 7, в неділю 4-го травня, під час вечірніх новин, показала Т. Терлецьку при писанках. Шар з інших етнічних груп вирізняли тільки ірландці. Льо-

кальна газета „Арлінгтон Джорнал“ 8-го травня помістила велику кольорову знімку тієї ж дівчини при писанці.

В окремі аудиторії під час трьох днів фестивалю відбувалися театральні представлення і струнні, вокальні і танкові програми. Тут в п'ятницю, 2-го травня, публіка дуже прихильно зустріла виступи Вашингтонського вокального ансамблю „Намисто“, членами якого є пані: С. Круль, О. Лев, Ю. Ломаченко, Г. Максимчук, В. Пилипенко, Р. Соєв, пан П. Круль — керівник, О. І. Курілас — гітарою і акомпанімент; і тек танцювальну гру Л. Радлаві в складі: Х. Зенюк, К. Соєк, І. та М. Ярославич. В українській програмі були три народні пісні, „Перелаз“, „Рута“, „Водограй“ і танок „Чоботи“.

При харчовим кіоску, який організували пані В. Гелета і М. Демчичин, відомі вже з попередніх фестивалів, українські страви розходилися швидко. Хоча працівники Союзу мали величезну кількість їжі, в неділю по полудні вже все було розпродане. Цікавими були часті зауваги покупців: „Моя мама, або бабуся це варила“, старші люди і молоді, можливо, що деякі навіть не свідомі того, що в околиці проживає багато українців.

Підсумовуючи участь 78-го Відділу США в цій імпресії бачимо багато позитивного: це надзвичайно добра нагода обаявити довідки хоча з маленькою частіною прегарного українського народного мистецтва, української пісні і танків; молодь і дітвора має змогу знайти своє місце серед різноманітної мозаїки інших національностей.

Тому що підготовка до участі в фестивалі вимагала багато зусиль, почуваючись до обов'язку подати, в додатку до вищезгаданого панахиди, привітання тих, які своїм часом і працею причинилися до спільного успіху, тобто пані: Вазарко, Вігун, І. Вікторівна, Волинська, М. Гаврилюк, Галушницька, Громчич, Гавдик, Гріффо, Данкевич, Дячук, Залужська, Захарченко, Калин, Канда, Кебулинська, Козко, Кормелок, Кульчицька, Курілас, Лев, Лис, Лудька, Мавська, Малиновська, Новосівська, Остапенко, Прошійська, Родяк, М. Рабак, Сербин, Скаєвіч, М. Станячак, Сьокало, Шарко, Яремович і Ярославич.

Х. Цалевська

Пам'яті генерала Олександра Удовиченка

Активний учасник Української Визвольної в і-й війні 1917-1921 рр. заслужений і широковідомий Генеральний Штабу генерал-полковник Олександр Удовиченко народився 20-го лютого 1887 р. в Харкові.

По скінченні Військової школи та Академічних Курсів Генерального Штабу генерал О. Удовиченко займав різні відповідальні пости в Російській Армії.

У р. 1917 Головний Отаман Симон Петлюра призначив генерала Удовиченка начальником Штабу Гайдамацького Слобідського Коша, який вважався в бою за київський арсенал. У р. 1918 генерал Удовиченко був в Генеральному Штабі. У р. 1919 генерала Удовиченка призначено командиром 3-го Дивізії, яка під його визначним командуванням одержала від Головної Команди назву „Залізна“ після тяжких і завзятих боїв під Вавняркою.

У 1920 генерал Удовиченко після визволення від тифу знову переймає командування кількох бойових частин і після переможних боїв під Моголиєм. Ямполем, Дивізія відновлює свою бойову славу і їй приєднується назва „3-тя стр. Залізна Дивізія“.

Залізну Дивізю в складі цілої Армії УНР інтервеновано в Польщі. На еміграції генерала Удовиченка призначається генеральним інспектором, а пізніше і військовим міністром, відновленою на еміграції Уряду УНР. У 1948 році після реформування ДЦ УНР генерала Удовиченка

на образі віцепрезидентом в евакуації.

Дуже несприятливі кліматичні умовини життя в Каліфорнійському Таборі змушували генерала Удовиченка до переїзду до Франції, де він працював як звичайний робітник. Проте він далі брав участь у військових організаціях і між іншим в р. 1964 видав епопею п. н. „Україна у війні за державність“. Пізніше генерал Удовиченко написав епопею п. н. „Третя Залізна Дивізія“ — Матеріал до історії Війська Української Народної Республіки-рік 1919. Ці матеріали упорядкував і підготував до друку генерал-поручник О. Вшивийський. (Вісн. Червоної Каліни" Нью Йорк 1971 рік).

Останні роки свого життя генерал Удовиченко тяжко хворів і помер 19-го квітня. Поховано Пошійного в Майнтеноні, в далішій околиці Парижу, при цесельній участі камбатантів і приятелів. Складено вінки від Митрополита Мстислава, генерала Шандрука і генерала Крата.

31-го травня в 40-ий день смерті св. п. генерала Удовиченка під Пам'ятником Борцям за волю України на приватній в Ванді Бруку відправлено урочисту панахиду. Відтак відбулася скромна трапеза. Присутні звернули увагу, що на панахиді й трапезі не було представників братньої УГА, хоча в 1919 і 1920 рр. великі формції УГА належали оперативно до 3-ої Залізної Дивізії (Правої Групи Ділової Армії УНР).

И. Шандрук

Українська внутрішня політична ситуація була темою доповіді д-ра А. Фіголі

Ірвінгтон, Ньюарк. — Колишній голова Виконного Органу Української Національної Ради, а тепер керівник Секретаріату Конгресу Української Вільної Політичної Думи (КУВПД) д-р Атанас Фіголь з'ясував тут на публічному зібранні в суботу 14 червня ситуацію на українському політичному - політичному відтинку, пропонуючи одночасно деякі конкретні розваги консолідації українських політичних сил. Доповідь д-ра А. Фіголя складалася з чотирьох частин і включала огляд українських партійних відносин упродовж минулого чвертьстоліття, аналізу сучасного стану, накреслення перспектив на майбутнє, враховуючи актуальну ситуацію, а також коротку інформацію про діяльність Конгресу Української Вільної Політичної Думи і заплановану на осінь 1976 року в Торонто сесію Конгресу, на якій мало б наступити „організаційне завершення“ ділової в його системі політично - партійних чинників.

Коли йдеться про сучасну ситуацію на відтинку українського політичного сектору, то — за словами А. Фіголя — вона розвивається по лінії своєрідної поляризації на дві протилежні частини — „демократичну“ і „тоталітарну“. Виразниками першої частини, чи одного українського політичного полюсу, є партії, які співпрацюють в КУВПД (ОУН (з), УРДП, УНДО), а другої — деперсоні, зменшений сектор УНРади на чолі з президентом М. Лившицьким, ОУН (р) та УСДП. За словами доповідача, нез'ясовану досі позицію займає ОУН (м), розділений на дві підгрупи, з яких одна хотіла б співпрацювати з КУВПД, а друга з „тоталітарним“ блоком, який

кристалізувався у складі переговорів між М. Лившицьким та Я. Стецьком та після сімої сесії УНРади. Розвагом політичний у майбутньому йтиме, — говорив д-р А. Фіголь, — по лінії дальшої кристалізації цих полюсів, з яких — на його думку — потенційно найбільше сильним є полюс демократичний, але він ще не зорганізований і не виявлено належної ініціативи. Коли ж маеться на увазі „політичну інтеграцію“ української діаспори, то її можна мислити тільки в площині інтеграції окремих „полюсів“, а в першій мірі „демократичного полюсу“, який тільки може бути справді реальною силою в українському житті, бо його ідеї перебувають з ідеями речників українського опору в умовах совєтського поневолення.

Над доповіддю д-ра А. Фіголя розвивалася жива дискусія, ставлено ряд питань, на які доповідач широко відповідав. Багато дискусійників критично висловилися про подану оцінку ситуації на відтинку українського політичного сектору, а зокрема щодо з'ясування ним перспектив на майбутнє. Підкреслювалося, що не йдеться про інтеграцію частини політичного сектору як такої, а всієї української діаспори, враховуючи цілком змінені умови, які заіснували на її відтинку, і до яких не можна вже підходити з критеріями 40-их, 50-их чи 60-их рр. Дискусія критично висловилися також про упрощений поділ на „демократичний“ і „тоталітарний“ полюси українського політичного життя.

Збори фірмувала Асоціація Українців Америки, а провадив ними Володимир Яворський.

ПРЕДСТАВНИКИ УВУ...

(Продовження з 1-ої стор.)

Мстислава, наших Центральних установ — (СКВУ, УВКА, європейського КОУГ, КУ та німецького ПШУВН, австралійського Союзу Українських Організацій тощо) — вказували на односторонню поставу та свідчили найкраще про добру волю підтримати УВУ морально та матеріально, щоб забезпечити його майбутнє.

Дуже позитивно були оцінені в розмові в Міністерстві міжнародні зв'язки УВУ, які виявлялися в десятках наукових конференцій у світі і в тридцятку різних наукових установ у Німеччині, Франції, Австрії, Бельгії та Ліхтенштайні. Зокрема широко відзначений ювілей 250-ліття Г. Сковороди (13-го червня), який вже віддзеркалювався у наших, але й у чужих виданнях, був позитивно оцінений, як справжній причинок до збагачення світової культури. Подібну функцію сповнила також видання УВУ, в яких взяло участь близько 4 десятків чужих учених, — зокрема у Збірнику на пошану проф. Колумбійського університету, д-ра УВУ Ю. Шевельова, але й численні прицинки у німецькому спільному виданні Товариства Сприяння Українській Науці.

У Бостоні відтворено битву з Американської Революції

Востон, Массачусетс. В суботу, 14 червня, майже точно 200 років після події, відтворено тут одну з перших головних битв Американської Революції, т.зв. „Битва при Банкер Гіллі“. У цій битві, яка відбулася 17 червня 1775-го року, але була відтворена в минулу суботу, щоб дати змогу більшій кількості туристів побути на це відтворення, британці були переможливі двоїно після третьої атаки, але втратили їх були великі. Тоді згинуло 228 британців, а 828 були поранені, а американці втратили тільки 145 вбитими і тільки 304 були ранені. Хоча перемогли тоді британці, то битва на „Банкер Гіллі“ захопила американських патріотів, бо вони переконалися, що можуть встоятися проти професійних британських воєнків. Під час відтворення цієї битви минулої суботи ролі британських воєнків і американських добровільців відігравали мешканці Востону і доволішніх передмість. Коло 16,000 осіб пригледалося відтворенню цієї битви.

Принц Сіганук не повернеться до Камбоджі

Париж. — Західна преса інформує, що камбоджський принц Нородом Сіганук, який раніше планував повернутися на батьківщину після повалення уряду маршала Лон Нода, правдоподібно зрештою не повернеться до Камбоджі, як говориться в інформації, базис поселитися на постійно у Франції, де він має свою віллу. Не відомо також чи Сіганук повернеться взагалі до Пеніку, де його все ще утримує колишній державний міністр-кабінетного уряду.

Прислужники ЗСА не були причетні до атак на провідників чужих держав

Вашингтон. — Сенатор Френк Чирч, голова Сенатської спеціальної комісії, яка тепер розглядає діяльність Центральної Розвідної Агенції (СІ-Ай-Ей), заявив кореспондентам 13 червня, що його комісія досі не знайшла жадних доказів, що президент Двайт Д. Айзенгавер, Джон Ф. Кеннеді та Лінден Б. Джонсон були безпосередньо зв'язані з адогандними планами вбити кількох провідників чужих держав. Відповідаючи на питання після 3-годинного перелучення Річарда Гелмса, колишнього директора СІ-Ай-Ей, сенатор Чирч сказав, що його комісія продовжує розглядати всі аспекти діяльності СІ-Ай-Ей та всіх інших американських розвідних агентств. Два дні пізніше, у неділю 15 червня, віцепрезидент Нелсон Rockefeller заявив на телевізійній програмі, що його Комісія, яка недавно передала президенту Джералду Форду звіт про нелегальну діяльність СІ-Ай-Ей на терені самої Америки, також не знайшла конкретних доказів, що президент Джон Ф. Кеннеді та його брат Роберт Ф. Кеннеді, який тоді був генеральним прокурором ЗСА, були зв'язані із адогандними планами СІ-Ай-Ей вбити деяких лідерів чужих держав, включно з кубинським прем'єр-міністром Фіделем Кастро.

Юліана Осінчук закінчила Джуліярд, одержала диплом

Нью Йорк (К. С.). — Дня 30-го травня ц. р. відбулася роздача дипломів студентам Вищої Музичної Школи Джуліярд у Нью Йорку. Після вступної промови президента школи д-ра П. Менніна, промову ще виголосила Марта Грагам, відома американська танцюристка, хореограф та ініціаторка модерного танку, рівножачо почесний гість школи.

Коло 125 студентів одержало дипломи, одні бакалавра, а інші магістра музики, а між ними також Юліана Осінчук із Нью Йорку, яка протягом чотирьох років одержала диплом бакалавра і магістра музики.

Відтак президент школи Меннін приділив збіркам студентам ряд етикеток та декілька нагород. Між відзначеними була також Юліана Осінчук, яка одержала „Морріс Ловб Меморіал Прайз“ за найвищі досягнення в студій фортепіану.

Юліана була прийнята на докторську програму на другий рік вона буде продовжувати свої студії, щоб осягнути ступінь доктора.

Юліана Осінчук є членом 25-го Відділу УНС.

МИТРОПОЛИТ МСТИСЛАВ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

тупив також голова УРСОУ І. Олексій. Від Консенторії Української Православної Церкви в ЗСА промовляв секретар о. протоспиритер С. Новицький.

Центральною точкою була святкова промова Митрополита Мстислава, який ширше говорив про ролі Церкви в г-р омадському житті, а зокрема у теперішній час захиста традиційних цінностей у всьому світі. На закінчення, своїми враженнями поділився парох о. Іван Наконечний, для якого ця перша парафія була пов'язана з чималими труднощами, створаними будовою, що тривала два роки і якою керував ієр. К. Приходько.

В рамках бенкетової програми були ще мистецькі точки у виконанні солістки Раєси Дідов - Валучик та жіночого хору „Горлиці“ під управою В. Пташницького при акомпаніменті Валентина Приходько. На пропозицію господаря бенкету проф. С. Федоренка відзначено всіх тих присутніх, які були учасниками організаторами ще першої парафії Святого Вознесіння у 1918 р. Всіх їх тепло вітали оплесками, вставанням з місць та відспіванням многолітств. Вшановано також попереднього пароха о. протоспиритера Ф. Шпаченка, який вже понад 50 років виконує свої священницькі обов'язки.

Парафіяльне свято і посвячення нової церкви було святом не тільки самих парафіян, але й усієї української громади Ньюарку - Ірвінгтону та Мейлсвуду. Це знайшло свій вияв у репрезентативній організації на Богослуженні, а відтак на бенкеті організаторів УНС Василь Орловський. Окремі делегації вислали ООЧСУ, СУМА, Братство і УД УНА, Кредитова кооператива „Самоміч“, Український Народний Дім. Прибули також парахи з багатьох сусідніх українських парафій, а парафію Укритинської католицької церкви в Ньюарку репрезентував її парох о. П. Малого. На закінчення бенкету молитву провів о. протоспиритер Ф. Шпаченко, а відтак відспівано український національний гімн.

ЗАКЛІК ВИДАВНИЦТВА „РІДНИЙ КРАЙ“
Внесоків до Дорогі Ваткивцілюбці — УКРАЇНЦІ!
Через 11 місяців часу, на Травень 1976 року, припадає нам відзначати день трагічної смерті Голови Української Держави і Головного Отамана Військ і Флоту УНР Св. пам. Симона Васильовича ПЕТЛЮРИ...
Пройшло 50 років часу, але наші письменники і до сього неспромоглися написати ні роману, ні повість, ні сценічного твору з життя і боротьби за батьківщину С. Петлюри, на що він так заслужив. Ми маємо п'ясу з назвою „АРСЕНАЛ“, присвячену Головному Отаманові у його Гайдамакам. Червоні окулянти це в 1956 р. показали нашим поневоленним братам свого брехливого „дарсенала“. Допоможіть же показати нашому молодому поколінню НАШ ПРАВДИВНИЙ „АРСЕНАЛ“ такій, який він був!!!
Нехайно жертвуйте на випуск нашої п'яси! Без Вас і Вашої щедрої допомоги ми неспромогли це зробити. А не зробіти цього, ми покисмо себе великою ганьбою! Щирі й щепрі пожертви, повсяляте на авторську адресу.
MR. M. LAVRENKO
56 Stagg Street 12A, Brooklyn, N.Y. 11206, USA

Українські Пенсіонери!
Чи ви потребуєте додаткового заробітку на прожиток побач соціальної пенсії??? Якщо так, то найкращу нагоду такого заробітку дає Вам **ПРАЦЯ ОРГАНІЗАТОРА Українського Народного Союзу**
Пі можете виконувати вдень, чи ввечері, в будні чи в неділі і свята, коли маєте вільний час. Від Вашого часу і успіхів залежатиме Ваш заробіток. **СПРОБУЙТЕ СВОЇХ СИЛ І ЩАСТЯ!** Якщо Ви не є об'язані з життєвими забезпеченням УНСОю, ми Вас відшлюємо. Зголошуйтеся листовно або телефонічно:
UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION
30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07303
Tel.: N.J. (201) 451-2200 — N.Y. (212) 227-5250-1

Увага! **ЧКАГО й ОКОЛИЦІ!** Увага!
УКРАЇНСКА ШАДНІЧНО-ПОЗИЧКОВА СПІЛКА „НЕВІСТЬ“
Запрошує Членство та цілу Українську Громаду на **РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРНІ** які відбудуться **в суботу, 21-го червня 1975 р.**
о годині 7:30 веч.
в залі Дому СУМА
при 2457 Вест Чикаго Авеню, Чикаго, Ілл.
• Ми зрозуміли 4 мільйони доларів!
• Наше майно-понад 21 мільйонів доларів!
ДИРЕКЦІЯ

Зверніть увагу на Вітний Стовпик Дорогого ДРУГА
ОЛЕКСАНДРА ГНАТЮКА
який утисоївся в Вості 9-го травня 1975 року, складаючи скромну ленту на Церкву в потрібі у Ванді Бруку, Н. Дж. —
Микола і Любов КОБРИН ..... 50.00 дол.
Річард ВРУМЕР ..... 30.00 дол.

В ДЕСЯТУ ВОЛНУ РІЧНИЦЮ СМЕРТІ нашої Найдорожчої МАМИ
БЛ. П.
АННІ з БАЗИЛЕВИЧ ВБАХТАЛОВСЬКОЇ
— вдова по бл. п. о. ВІВ'ЯТОВСЬКОЇ
відправляється
ЗАУТОКІНА СЛУЖБА ВОЖА
в церкві св. Юра в Нью Йорку в суботу, 21-го червня 1975 р.
о год. 8:30 рано.
Про молитви просити Родичів і Знайомих — дописати: **ОКСАНА ПРИШІТІСЬ ДАРЯ І ДУДРА з Мулею**
• Даліть Необушній Матуєлі, складено 100.00 доларів на Церкву святої Марії св. Юра в Нью Йорку.

